

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 282/2016
24.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Иваном Трукуљом Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене Т.Б.М., због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене Т.Б.М., адвоката Н.П., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву К 139/12 од 24.08.2015. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1267/15 од 01.12.2015. године, у седници већа одржаној 24.03.2016. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене Т.Б.М., адвоката Н.П., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву К 139/12 од 24.08.2015. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1267/15 од 01.12.2015. године у односу на повреде закона из чл. 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 1) и 439. тач. 1) и 2) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљене, у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву К 139/12 од 24.08.2015. године окривљена Т.Б.М. је оглашена кривом да је извршила продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ за које је осуђена на казну затвора у трајању од три године. Оштећена „...“ банка је ради остваривања имовинскоправног захтева за накнаду штете упућена на парницу, док је окривљена обавезана да: оштећеном И.П. исплати износ од 254.280,00 динара, а за остали део имовинскоправног захтева исти је упућен на парницу; Б.Л.1 исплати износ од 46.865,00 динара, а за остатак имовинскоправног захтева је исти упућен на парницу; Р.И. исплати износ од 156.150,00 динара, а за остали део имовинскоправног захтева је иста упућена на парницу; Б.Л.2 исплати износ од 132.000,00 динара, а за остали део имовинскоправног захтева је иста упућена на парницу, при чему је окривљена обавезана да наведене износе уплати у року од 15 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истом пресудом утврђени су трошкови одбране окривљене путем браниоца по службеној дужности у износу од 320.250,00 динара, па је наложено рачуноводству Вишег суда у Панчеву да те трошкове браниоцу по службеној дужности уплати по правноснажности одлуке о трошковима. Одлучено је да трошкови заступања оштећене банке А.Д. „...“ износе 800.250,00 динара. Окривљена је обавезана на плаћање трошкова кривичног поступка у износу од 1.037.249,00 динара и судски пашал у износу од 20.000,00 динара, те је обавезана да оштећеној банци на име заступања путем адвоката пуномоћника исплати износ од 764.250,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1267/15 од 01.12.2015. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Панчеву и браниоца окривљене Т.Б.М., а пресуда Вишег суда у Панчеву К 139/12 од 24.08.2015. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је благовремено поднео бранилац окривљене Т.Б.М., адвокат Н.П., у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или да исте преиначи и донесе ослобађајућу пресуду.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљене у захтеву за заштиту законитости истиче да је у конкретном случају окривљена пре доношења побијаних пресуда осуђена и пресудом Вишег суда у Панчеву К 448/10 од 20.07.2012. године за истоврсне радње извршене на штету оштећене А.Д. „...“ банке, експозитура у В., на исти начин, коришћењем истих средстава, прилике из свог овлашћења на свом радном месту и у истом временском периоду, што указује да се оптуженој два пута судило о истој ствари и да је прекршен један од основних принципа кривичног поступка *ne bis in idem*. Изнетим наводима бранилац окривљене указује да се у конкретном случају ради о ствари која је већ правноснажно пресуђена, односно да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд налази да је окривљена Т.Б.М. у правноснажно окончаном поступку у предмету Вишег суда у Панчеву К 448/10 оглашена кривом да је извршила кривично дело из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ јер је у својству одговорног лица запосленог на радном месту стручног сарадника у пословима становништва оштећене А.Д. „...“ банке, експозитура у В., у периоду од јуна 2006. године до 13. јула 2010. године, искористила свој

службени положај како би себи прибавила имовинску корист, при чему је оглашена кривом да је извршила 30 радњи извршења предметног кривичног дела. С тим у вези овај суд налази да окривљена у означеном поступку јесте у истом својству запослене у оштећеној банци искоришћавала свој положај ради прибављања имовинске користи, као и у предметном кривичном поступку, међутим конкретних 59 радњи извршења, оштећених клијената и износа прибављене противправне имовинске користи, за које је окривљена оглашена кривом побијаним пресудама, се разликују у односу на 30 радњи извршења за које је окривљена оглашена кривом у претходно вођеном поступку у предмету Вишег суда у Панчеву К 448/10. Дакле, чињенични опис радњи извршења из пресуде Вишег суда у Панчеву К 448/10 од 20.07.2012. године, на коју се бранилац позива, је различито описан у односу на побијану пресуду Вишег суда у Панчеву и радње извршења су предузете према различитим оштећеним – клијентима оштећене банке.

Стога, по оцени овог суда, не ради се о ствари која је већ правноснажно пресуђена, због чега су изнети наводи браниоца окривљене оцењени као неосновани.

Бранилац окривљене у захтеву истиче и да се побијана првостепена пресуда заснива на доказима који се не налазе у спису предмета, односно да суд у побијаној првостепеној пресуди у образложењу утврђује да је извршио увид у поравнања која је А.Д. „...“ банка извршила са оштећеним клијентима и на тај начин суд утврђује који су клијенти намирени од стране банке, али приликом читања доказа у образложењу пресуде ни на једном месту не помиње да је суд та поравнања извео као доказ.

Врховни касациони суд налази да из списка предмета произилази да је првостепени суд приликом утврђивања чињеничног стања извео као доказ увид, као и допуну налаза и мишљења судског вештака М.М., при чему је приликом израде налаза и мишљења вештак користио потребну документацију, па између осталог и прегледе доказа и извршеног обештећења клијената од стране оштећене банке, а који прегледи се за свих 59 клијената налазе у списима предмета и представљају саставни део налаза и мишљења вештака М.М. од 07.06.2011. године.

Полазећи од наведеног, а како је у доказном поступку прочитан налаз и мишљење судског вештака М.М., чији су саставни део и прегледи доказа и извршена обештећења клијената, то су неосновани наводи браниоца окривљене да се побијана првостепена пресуда заснива на доказу који се не налази у спису предмета, односно да је донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Надаље, бранилац окривљене у захтеву истиче да је битан елемент кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица прибављање противправне имовинске користи или наношење имовинске штете, ког елемента у конкретном случају нема, с обзиром на то да су комитенти банке са банком закључили вансудска поравнања о исплати штете, те да се након тога банка рефундирала од

стране осигуравајуће куће. Изнетим наводима, по оцени овог суда, бранилац указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Из списка предмета произилази да је окривљена изреком побијане првостепене пресуде оглашена кривом да је у критичном периоду искористила положај одговорног лица тако што је у својству одговорног лица, запослена на радном месту стручног сарадника у пословима са становништвом оштећене А.Д. „...“ банке експозитуре у В. прибавила себи укупну имовинску корист у износу од 13.486.852,38 динара, с тим што је оштећеној банци причинила штету у износу од 12.450.667,88 динара, оштећеном С.Г. штету у износу од 297.889,50 динара, оштећеном И.П. штету у износу од 254.280,00 динара, оштећеном Б.Л.1 штету у износу од 46.865,00 динара, оштећеној Р.И. штету од 156.150,00 динара, оштећеној Б.Л.2 штету у износу од 132.000,00 динара и оштећеном С.Е. штету у износу од 149.000,00 динара, при чему је била свесна свог дела, способна да схвати његов значај и могла да управља својим поступцима, а била је свесна да је дело забрањено и хтела је његово извршење.

Полазећи од наведеног, по оцени овог суда, из изреке побијане правноснажне пресуде Вишег суда у Панчеву произилазе сва битна обележја кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, при чему питање да ли је оштећена банка касније регресирана од осигуравајућег друштва, и да ли су клијенти банке регресирани од стране банке, не утиче на постојање предметног кривичног дела.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљене у захтеву истиче и да је у конкретном случају у односу на окривљену погрешно примењен закон, будући да је окривљена пресудом Вишег суда у Панчеву К 448/10 од 20.07.2012. године правноснажно оглашена кривом да је у истом временском периоду, као и у предметном поступку, злоупотребом свог положаја, на истом радном месту, на штету исте оштећене предузимала противправне радње, па се поставља питање зашто није примењен институт продуженог кривичног дела на начин како је то законом прописано у односу на све радње за које је окривљена оглашена кривом у предметном кривичном поступку и радње за које је претходно већ правноснажно оглашена кривом. Изнетим наводима, по оцени овог суда, бранилац указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Одредбом члана 61. став 6. Кривичног законика је прописано да кривично дело које није обухваћено продуженим кривичним делом у правноснажној судској пресуди, представља посебно кривично дело, односно улази у састав посебног продуженог кривичног дела.

Наиме, по оцени овог суда, чињеница да је у оба поступка окривљена оглашена кривом за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица, јер је поступала као одговорно лице, односно запослена на радном месту стручног сарадника у пословима са становништвом оштећене А.Д. „...“ банке, у блиском

временском периоду не значи да се мора радити о једном продуженом кривичном делу, имајући у виду да је чланом 61. став 6. КЗ прописано да кривично дело које није обухваћено продуженим кривичним делом у правноснажној судској пресуди представља посебно кривично дело.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновано бранилац окривљене у захтеву указује да су побијане пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред тога, бранилац у захтеву истиче и да првостепени суд није у складу са одредбом члана 428. став 6. ЗКП образложио сваку тачку пресуде, већ је извео закључак на уопштен начин да се ради о 59 радњи извршења. Надаље бранилац у захтеву указује на поведу закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер сматра да постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима првостепене пресуде о садржини исправа и самих тих исправа, као и с обзиром на то да је у оптужном акту противправна имовинска корист опредељена на износ 14.078.351,01 динара, те да из поднеска оштећене банке произилази да оштећена сматра да је претрпела штету у износу од 13.306.856,00 динара, док у изреци пресуде суд утврђује да је окривљена прибавила противправну имовинску корист у износу од 13.486.852,38 динара, што све указује да побијана пресуда нема разлоге, те да у истој нису наведени разлози о одлучним чињеницама, а они који су наведени су потпуно нејасни и у знатној мери противречни.

Бранилац окривљене истиче и то да у току поступка из свих изведених доказа суд није могао на поуздани несумњив начин да утврди да је окривљена извршила предметно кривично дело на начин како јој је то стављено оптужним актом, те да је суд пресуду донео на основу одабраних чињеница, при чему је неживотно и нелогично да у периоду од четири године окривљена прибавља противправну имовинску корист, а да притом запослени у банци и комитенти банке то нису уочили. Бранилац сматра да суд током поступка није извео доказе којима се на несумњив начин утврђује да је окривљена извршила свих 59 радњи за које је оглашена кривом, због чега је по оцени браниоца суд морао да изведе и друге доказе и да до краја расправи чињенично стање и утврди праву истину. Изнетим наводима, по оцени овог суда бранилац окривљене, указује на то да је у побијаним пресудама погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно указује на повреду из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона члана 428. став 6, а затим из члана 438. став 2. тачка 2) и 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљене у овим деловима оценио као недозвољен.

Бранилац окривљене у захтеву за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, али како у образложењу захтева не наводи ниједан разлог због којег сматра да је побијаним пресудама учињена наведена

повреда закона, то је Врховни касациони суд оценио да захтев браниоца окривљене у овом делу нема законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен и на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио јер нема законом прописан садржај.

Записничар - саветник
Ивана Тркуља Веселиновић,с.р.

Председник већа - судија
Јанко Лазаревић,с.р.